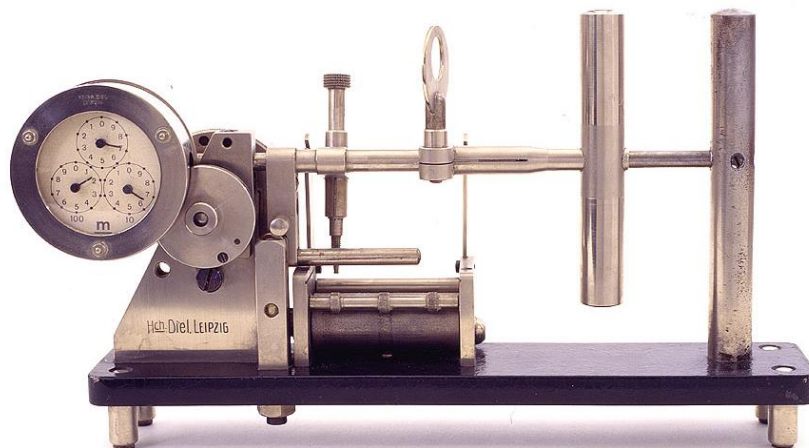

XXV NAUČNI SKUP

EMPIRIJSKA ISTRAŽIVANJA U PSIHOLOGIJI

29 – 31. MART 2019.

FILOZOFSKI FAKULTET, UNIVERZITET U BEOGRADU

INSTITUT ZA PSIHOLOGIJU
LABORATORIJA ZA EKSPERIMENTALNU PSIHOLOGIJU
FILOZOFSKI FAKULTET, UNIVERZITET U BEOGRADU

XXV NAUČNI SKUP

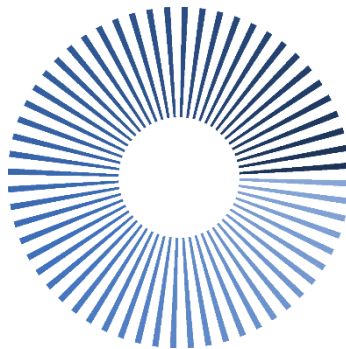
EMPIRIJSKA ISTRAŽIVANJA U PSIHOLOGIJI

29 – 31. MART 2019.

FILOZOFSKI FAKULTET, UNIVERZITET U BEOGRADU

INSTITUT ZA PSIHOLOGIJU

LABORATORIJA ZA EKSPERIMENTALNU PSIHOLOGIJU FILOZOFSKI FAKULTET,
UNIVERZITET U BEOGRADU

BEOGRAD, 2019

Programski odbor:

Orlando M. Lourenço, Kai Ruggeri, Claus-Christian Carbon, Agostini Tiziano, Milica Vukelić, Ivana Stepanović Ilić, Dejan Todorović, Sunčica Zdravković, Iris Žeželj, Zoran Pavlović, Zvonimir Galić, Kirsten E. Bevelander, Dušica Filipović Đurđević, Slobodan Marković, Jérémy Lemoine, Dragica Pavlović Babić, Ksenija Krstić, Jasmina Kodžopeljić, Dražen Domijan, Ljiljana Lazarević, Oliver Tošković, Pavle Valerjev, Denis Bratko, Petar Čolović, Janko Međedović, Anja Wertag, Dragana Stanojević, Maja Savić, Nataša Simić, Maša Popović, Marina Videnović, Goran Opačić, Aleksandar Kostić, Nenad Havelka, Kaja Damnjanović (predsednica)

Organizacioni odbor:

Ljiljana Lazarević, Slobodan Marković, Olga Marković Rosić, Ivana Stepanović Ilić, Predrag Nedimović, Ksenija Mišić, Oliver Tošković, Marko Živanović, Kaja Damnjanović

Lektura i prelom: Ksenija Mišić

PRIMENJIVOST ATOP SKALE MEĐU UČENICIMA MLAĐEG ŠKOLSKOG UZRASTA U SRBIJI

Gordana Mišćević Kadijević

Učiteljski fakultet, Univerzitet u Beogradu, Srbija | gordana.miscevic@uf.bg.ac.rs

Nikoleta Gutvajn

Institut za pedagoška istraživanja, Beograd, Srbija | gutvajnnikoleta@gmail.com

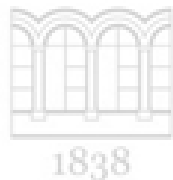
U istraživanjima se ukazuje na pozitivnu povezanost ranih iskustava stečenih u prirodnom okruženju sa iskazanim stavovima i ponašanjima u kasnijim fazama života, kao i na činjenicu da deca imaju sve manje direktnih kontakata sa prirodnim okruženjem. U Srbiji učitelji realizuju nastavu u prirodi, ali nema dovoljno podataka o povezanosti primene navedenog pristupa i učeničkih percepcija o boravku u prirodi. U Sjedinjenim Američkim Državama je za decu uzrasta 9 – 13 godina konstruisana ATOP skala (engl. Attitudes Toward Outdoor Play). Sačinjena je od 12 stavki raspoređenih u dve celine. Prva celina, koji čini 7 stavki, odnosi se na izjašnjavanje o pozitivnim stranama boravka i igranja u prirodi, dok se druga, koji čini preostalih 5 stavki, odnosi na izjašnjavanje o potencijalnoj brizi ili strahu koji se može javiti pri boravku u prirodnom okruženju. U ovom istraživanju ispitivali smo primenjivost te skale u našoj sredini. Stavke smo preveli na srpski jezik, i koristili u izvornom značenju, osim kod tvrdnje “Ne volim igranje napolju u prirodi jer mogu da sretnem ljude koji se drogiraju” date u vidu “Ne volim igranje napolju u prirodi jer mogu da sretnem ljude koji se čudno ponašaju”. Kao i u originalnom instrumentu, deca su stepen slaganja sa datim tvrdnjama iskazivali birajući jednu od sledeće četiri opcije: “u opšte se ne slažem”, “ne slažem se”, “slažem se” ili “u potpunosti se slažem”, koje su redom kodirane brojevima 1 – 4. Uzorak je činilo 252 učenika četvrtog razreda iz dve beogradske osnovne škole. Prvo je testirana dvofaktorska struktura instrumenta (pozitivne strane boravka u prirodi naspram potencijalne brige ili straha pri boravku u prirodi). Takva struktura je zaista bila prisutna, ali je varijansa ukupnog skora objašnjena ovim faktorima bila svega 40%. Pouzdanosti odgovarajućih setova stavki (Kronbah alfa) bile su oko granice prihvatljivosti 0.70:0.67 za stavke koje se odnose na pozitivne strane boravka u prirodi; 0.72 za stavke koje se odnose na potencijalnu brigu ili strah pri boravku u prirodi. Iako je istraživanje u osnovi pokazalo da bi se ATOP skala mogla primenjivati među decom mlađeg školskog uzrasta u Srbiji, takva preporuka ipak zahteva veću empirijsku potporu.

Research on schoolchildren’s perceptions about spending time in a natural environment is scarce. Developed in the U.S. for schoolchildren between 9 and 13, ATOP (Attitudes Toward Outdoor Play) scale is used to express views about positive sides of outdoor activities and potential concerns/fears regarding such activities. This study examined the applicability of this scale in Serbia. To this end, the scale was translated into the Serbian language and administered in two elementary schools in Belgrade. By using a sample of 252 fourth graders, it was found that (1) a two-factor model regarding these views (positive sides vs. concerns/fears) could be applied, (2) the reliabilities of two sub-scales regarding positive sides and concerns/fears were around 0.70 (i.e. 0.67 and 0.72, respectively). Although the study showed that the ATOP scale could be applied among younger schoolchildren in Serbia, such a recommendation still requires more empirical evidence.

Ključne reči: ATOP skala, osnovna škola, aktivnosti u prirodi, percepcije učenika

Tekst predstavlja rezultat rada na projektima „Konceptije i strategije obezbeđivanja kvaliteta bazičnog obrazovanja i vaspitanja” (br. 179020), „Od podsticanja inicijative, saradnje i stvaralaštva do novih uloga i identiteta u društvu” (br. 179034) i „Unapređivanje kvaliteta i dostupnosti obrazovanja u procesima modernizacije Srbije” (br. 47008) čiju realizaciju finansira Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja Republike Srbije (2011–2018).

SPONZORI SKUPA:

CIP – Katalogizacija u publikaciji
Narodna biblioteka Srbije, Beograd

PROCEEDINGS OF THE XXIV SCIENTIFIC CONFERENCE EMPIRICAL STUDIES IN
PSYCHOLOGY (25; 2019., Beograd)

[Knjiga rezimea] / XXV naučni skup Empirijska istraživanja u psihologiji
29–31. mart 2019., Filozofski fakultet, Univerzitet u Beogradu; [organizatori]

Institut za psihologiju i Laboratorija za eksperimentalnu psihologiju – 1. Izd –
Beograd: Filozofski fakultet, 2019 – 140 str.

Kor. Nasl. – Knjiga rezimea na srp. i engl. jeziku – elektronsko izdanje

ISBN 978-86-6427-091-5

1. Institut za psihologiju (Beograd)
2. Laboratorija za eksperimentalnu psihologiju (Beograd)
- a) Psihologija – Empirijska istraživanja – Knjiga rezimea